

Tallin bioturvallisuus – mitä se tarkoittaa

Kestävän hevosmatkailun tiekartta Kanta-Hämeessä

web-seminaari 3.6.2020

Markku Saastamoinen

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

HÄMEEN LIITTO
Regional Council of Häme

- Hevostallienkin bioturvallisuuden edistäminen on nyt ajankohtaista.
- Bioturvallisuudella tarkoitetaan keinoja, joilla **estetään tahaton** henkilöstön, hevosten, ympäristön ja tilojen **altistuminen tautia aiheuttaville biologisille tekijöille**, esimerkiksi bakteereille ja viruksille, ja näiden leviäminen talleilla.
- Bioturvallisuus on osa ”one health” käsitettä
- Bioturvallisuusohjelmilla voidaan vähentää tarttuvien tautien puhkeamisen ja leviämisen riskiä eläimistä toisiin ja eläimistä ihmisiin.
- Ole rehellinen ja avoin, älä piilottele ja salaile

- Tallille/tilalle saapuva tai sieltä lähtevä ihminen, ajoneuvo tai työväline voi levittää taudinaiheuttajia mukanaan paikasta toiseen.
- *Eläinsuojan omistaja vastaa tautisuojauksesta. Omistajalla on oikeus valvoa eläinsuojaan saapuvia ihmisiä, tilan liikennettä ja siirrettäviä työvälineitä.*
- Talliin (ja ulkoalueille) mennään **aina vain omistajan luvalla** ja toimitaan hänen ohjeidensa mukaan. Rehuvarastoissa vierailua ei suositella.
- Tiloihin mennään vain puhtain vaattein ja jalkinein, vierailijoille kertakäyttöiset jalkinesuojat. Jalkineet pestään roiskeita välttämällä tallikäynniltä lähdettäessä

- **Tallihygienia** on bioturvallisuuden perusta
  - = rehuhygienia: rehujen hankinta (rehulainsäädäntö), kuljetus, säilytys/varastot (haittaeläimet)
  - = ruokintahygienia: ruokintapaikat, ruokinta-astiat
  - = vesihygienia: vesien puhtaus, haittamikrobien pääsyn estäminen vesiin (laitumet, tarhat, lannan käsittely), kaivoon, juottoastiat
  - = kuivikkeiden ja lannan hygienia: puhtaat kuivikkeet (varastointi), lannan varastointi ja käsittely, tarhojen siisteys
- **Tautisuojaus**

Tautisuojauksen ja bioturvallisuuden lisäämisen keinoja - Talli

- Tallin ovet pidetään lukittuina kun siellä ei ole toimintaa
- Kiinnitä oveen opaste, miten eläinsuojaan saavuttaessa toimitaan.
- Tarvittaessa tautisulku: *Tautisulku on tila, jossa **erotetaan selkeästi eläintila ja sen ulkopuolinen tila** esimerkiksi penkillä, ritilällä, matalalla seinäkkeellä, puurimalla tai lattiasteipillä. Tautisulussa tilalle saapuvat henkilöt pesevät ja desinfioivat kätensä, vaihtavat tilan omat suojavaatteet ja jalkineet ylle. Lyhyiden vierailujen aikana voidaan käyttää kenkien päälle laitettavia jalkinesuojia.*

- Talli -ja muiden tilojen siisteys, puhtaus, pintojen puhdistaminen; yleensä vesipesu riittää, aina ei tarvita voimakkaita kemikaaleja
- Haittaeläinten (jyrsijät, linnut) torjunta
- Kuljetusvälineiden (hevokset, rehut, tarvikkeet) puhdistaminen käytön jälkeen
- Siittoloissa omia erityisiä ohjeita

Tautisuojauksen ja bioturvallisuuden lisäämisen keinoja - Ihmiset

- Kun suunnittelet matkaa ulkomaille, selvitä maan eläintautitilanne. Ei ole suositeltavaa matkustaa maihin, joissa on todettu tai epäillään vaarallista tai helposti leviävää eläintautia. Selvitä Eläinten Terveys ETT ry:n ohjeet ulkomaan matkoista ja noudata niitä!
- Ulkomailta saapuva työntekijä, hevosenomista yms.; kuinka pian talliin? Tuotantoeläimillä suositus 48 h, eri vaatteet ja jalkineet (epidemioissa/pandemioissa 14 vrk)
- Vain terveenä töihin, harrastukseen
- Käsihygienia, vaatteiden ja jalkineiden puhtaus
- Turvaetäisyydet, suojautuminen valjastettaessa, ratsastettaessa/ajettaessa, pysäköinneissä jne.

- Kengittäjien ym. käynnit: välineet puhdistettava ja desinfioitava, jalkineet, vaatetus jne.
- Kaiken logistiikan järjestäminen talli-alueella ja tallissa (kotieläintiloilla voi olla ”puhtaat” ja ”likaiset” alueet esim. lanta ja eläimet eivät kulje samalla alueella)
- Huolehdi, että kaikki työntekijät, asiakkaat, tallissa kävijät ja vierailijat toimivat oikein ja ohjeiden mukaisesti ja **ymmärtävät ohjeiden tärkeyden**

Tautisuojauksen ja bioturvallisuuden lisäämisen keinoja - Hevoset

- Sairaiden hevosten eristäminen tai kosketusten välttäminen
- Uusien talliin tulevien hevosten eristäminen, terveydentilan seuranta, rokotusten ajantasaisuus
- Kilpailevien hevosten pitäminen erillään muista (tarhaus, talliosastot)
- Erilliset, omat (hevoskohtaiset) ruokinta-astiat, hoitovälineet, valjaat, satulat yms.
- Rokotukset kunnossa
- Älä käytä antibiootteja ja desinfiointiaineita turhaan (resistenssien syntymisen ehkäiseminen)
- Vain terveet hevoset kilpailuihin, näyttelyihin yms.
- Kilpailu- ja näyttelymatkoilta ei suositella tuoda takaisin rehuja
- Kuolleiden hevosten ruhojen hävittäminen ja hautaaminen

A detailed 3D rendering of coronavirus particles, showing their characteristic spherical shape and the dense covering of spike proteins. The particles are set against a background of red, rounded cells, likely representing a blood smear or a tissue section. The lighting is dramatic, with a bright central glow behind the main virus particle, creating a sense of depth and focus.

KIITOS